

ЩОДО ПРОБЛЕМИ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ ЧОЛОВІКІВ, ЯКІ МАЮТЬ ДІТЕЙ ВІКОМ ДО ТРЬОХ РОКІВ.

Сокурєнко Олександр Михайлович –
доцент кафедри державно-правових дисциплін
Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького,
кандидат юридичних наук, доцент

Кожне вчинене особою суспільно-небезпечне діяння не може залишатися безкарним. В ст. 62 Конституції України сказано, що особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду [7]. Якщо в діях особи міститься склад злочину і вину доведено в законному порядку то суд повинен призначити вид та міру покарання за вчинений злочин.

Призначаючи покарання, суд повинен дотримуватися його мети, що полягає в: карі як відплаті за вчинене, виправленні засудженого, запобіганні вчиненню нових злочинів самим засудженим (спеціальна превенція) та запобігання вчиненні нових злочинів іншими особами (загальна превенція). Тому, застосовуючи покарання суд не має на меті завдати йому моральних чи фізичних страждань не передбачених законом. Виходячи з цього, якщо суд дійде висновку, що особа може виправитися без реального відбування покарання, то за наявності деяких підстав передбачених КК України, суд може звільнити особу від відбування покарання.

Згідно ч. 1 ст. 141 Сімейного кодексу мати і батько мають рівні права і обов'язки щодо дитини незалежно від того чи перебувають вони у шлюбі [2, с. 69]. В нашому суспільстві склалося так, що жінка відіграє основну роль у вихованні дитини. У випадку смерті жінки чи інших обставин за яких вона не може доглядати за дитиною, або позбавлена такого права, то догляд за дитиною переходить до батька дитини, баби, діда чи інших родичів, які фактично доглядають за дитиною. Згідно з ч. 7 ст. 179 КЗпП України відпустки для догляду за дитиною, можуть бути використані повністю або частинами також батьком дитини,

бабою, дідом чи іншими родичами, які фактично доглядають за дитиною [8].

Згідно ст. 83 КК України жінкам яким призначено покарання у виді обмеження волі та позбавлення волі на строк не більше п'яти років крім тяжких та особливо тяжких злочинів, суд може звільнити від відбування покарання в межах строку, на який жінку може бути звільнено від роботи у зв'язку з вагітністю, пологами і до досягнення дитиною трирічного віку. Таке звільнення застосовується до засудженої, яка має сім'ю, родичів, що дали згоду на спільне проживання, яка має можливість самостійно забезпечити належні умови для виховання дитини. Контроль за поведінкою таких жінок звільнених від відбування покарання здійснюється органом кримінально-виконавчої системи [1, с. 27].

Частина 4 ст. 83 КК України встановлює іспитовий строк, який дорівнює терміну згідно якого жінка має право бути звільнена від роботи, а саме на час вагітності, пологів та досягнення дитини трьохрічного віку.

Даний вид звільнення від відбування покарання є умовним. Його умовність полягає в тому, що до жінки ставляться певні вимоги (не відмовлятися від дитини; проживати разом з нею; доглядати за дитиною; виховувати дитину), вразі їх порушення або неналежного виконання суд за поданням контролюючого органу направляє засуджену для відбування призначеного покарання.

Отже, виходячи з цього можна зробити висновок, що пологи і вагітність – це біологічна особливість жінки, тому звільнення від відбування покарання згідно ст. 83 КК України, є обґрунтованим і стосується лише тільки жінок. Щодо догляду за дитиною віком до трьох років, ми вважаємо, що було б доцільно надати право на звільнення від відбування покарання не лише жінку, а й чоловіка, який фактично доглядає за дитиною, оскільки згідно КЗпП України чоловіком може бути використана відпустка по догляду за дитиною до досягнення нею трьохрічного віку.

Якщо чоловік звільняється від відбування покарання у зв'язку з доглядом що мають дітей до трьох років, то він повинен сумлінно виконувати обов'язки покладені на нього судом, а в разі їх порушення суд має право повернути засуджену особу до реального відбуття покарання. Якщо суд звільнить чоловіка від відбування покарання по догляду за дитиною до досягнення нею трьохрічного віку то невиконання тих обов'язків які передбачені в

ст. 83 КК України не буде підстав до повернення для відбування покарання від якого особу було звільнено, що дає можливість чоловіку невідповідально ставитися зокрема до виховання дитини. Тому цей аспект необхідно обов'язково врахувати при внесенні змін до ст. 83 КК України.

На нашу думку, слід внести зміни до статті 83 КК України і зрівняти права жінки і чоловіка у питаннях, що стосуються звільнення від відбування покарання у зв'язку з доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку. Так-як КЗпП України передбачає можливість використання відпусток по догляду за дитиною як чоловіками, так і жінками, то потрібно передбачити в КК України, як чоловіками так і жінками, які мають дітей віком до трьох років надати звільнення від відбування покарання, а вразі порушення обов'язків, покладених на нього судом, повернути засуджену особу до реального відбування покарання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Кримінальний кодекс України. – К. : Видавничий дім «Скіф», 2006. – 148 с.
2. Кодекс законів про працю України – К. : Видавничий дім «Скіф», 2006. – 112 с.
3. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К. : Каннон, 2001. – 1104 с.
4. Закон України «Про охорону дитинства» від 26.04.2001 № 2402-III.
5. Закон України «Про відпустки» від 15.10.1999 N 504/96-ВР (504/96-ВР).
6. Постанова Верховної Ради України «Про Декларацію про загальні засади державної політики України стосовно сім'ї та жінок» від 5.03.1999 № 475-XIV (475-124).
7. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 28.
8. Сімейний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21–22. – Ст. 135.